

SIPOS JÓZSEF A ZÖLDSÉGESKERT TUDATOS KIALAKÍTÁSÁNAK FONTOSÁGÁT HANGSÚLYOZTA

Vetésforgóval az egészséges növényekért és a bőséges termésért

A kertészek évszázadok óta nélkülözhetetlen módszere a talajminőség és a növények egészségének biztosítása érdekében a vetésforgó. Sipos József hőmezővárhelyi növényorvos, a 2019-es Év Agrárembere verseny két kategóriájának győztese elmondta, a technika alkalmazásához korántsem szükséges hatalmas birtokkal rendelkezni. A gondos gazdának mindenképp arra kell odafigyelnie, hogy egyazon növény családba tartozó fajokat ne telepítsen egymást követően ugyanazon földterületre.

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE
KOÓS KATA

A vetésforgó korántsem korunk találmánya, a technika gyökerei egészen a középkor előtti időszakig nyúlnak vissza.

– A vetésforgó használatát nélkülözhetetlen a növények egészsége és a megfelelő talajminőség biztosítása érdekében. Gyakorlata a kora középkorig vezethető vissza, amikor az ugarolatot és háromnyomásos talajművelést alkalmazták. Bölcsője a szerzetesek kertészeti tevékenységéhez köthető, akik a gyógy- és fűszernövények termesztése során megfigyelték, hogy ha több éven keresztül ugyanazt a növényt vetették ugyanarra a talajra, egyre több nyavalya, rontás érte a növényeket. Éppen ezért cserélni kezdték az egyes növényi fajok helyét – magyarázta Sipos József növényorvos, agrármérnök, a 2019-es Év Agrárembere verseny növényvédelmi kategóriájának és közönségdíjának győztese, aki a Szegedi Tudományegyetem oktatója is.

KULCSSZÓ A TUDATOSSÁG

A vetésforgó technikájának lényege, hogy ugyanazt a földterületet éves váltásban más-más növénykultúrák ter-

Sipos Gazda a 2019-es Év Agrárembere verseny növényvédelmi kategóriájának és közönségdíjának is győztese volt. FOTÓK: DM

mesztésére használjuk. Mivel a növény családot eltérő tápanyagigényekkel rendelkeznek, más és más intenzitással merítik ki a talajban felvehető tápanyagokat.

– A vetésforgó egy megtervezett, tudatos kivitelezése annak, hogy milyen fajta magokat vessünk, ültessünk, palántázzunk folyamatosan a termelési időszak során ugyanazon a földterületen egymást követő időszakban. Általa biztosítjuk és tartjuk fenn a harmonikus tápanyagellátást a talajban. Egészségesebb növényeket hozunk létre, emellett jó minőségű, bőséges termést segíthetünk elő általa. Ugyanis, ha mindig ugyanazon növényfajtákat ültetjük el ugyanazon területen, azzal ártunk a talaj minőségének. Kiszipolyozzuk belőle az ásványi anyagokat, tápelemeket – fejtette ki a szakértő, majd hozzátette, mindemellett a vetésforgó nélkülözésével melegeggyat terem-

tünk a kórokozók, kártevők számára.

– Vegyük például, hogy egy földterületre karfiolt telepítettünk, aztán káposztát, majd karalábét. E növények ugyanabba a családba tartoznak, így a kórokozók, amelyek egyikre veszélyesek, biztosan a másikra is azok. Márpedig a talajban maradt növénymaradványokon a károsítók könnyedén áttelelhetnek – mondta.

ELSŐ LÉPÉSEK

A vetésforgó kialakításához első lépésként szektorokra kell osztanunk a zöldségeskertet. Sipos Gazda hangsúlyozta, a technika alkalmazásához nem szükséges óriási birtokkal rendelkezni. A módszer már két négyzetméteres parcellák esetében is kiválóan működtethető.

Nézetei szerint a gondos kertésznek felelősséget kell vállalnia a parcellákban zajló folyamatokról feljegyzéseket készíteni.

– Egy jó gazdának jegyzetfüzet is legyen a kezében, amelyben vezeti, hogy mikor mely parcellába, milyen növényt ültetett, illetve milyen tervezet telepíteni. Nagyon lényeges továbbá, hogy ismerje a növényeket, ne ültessen egymás után ugyanabba a családba tartozókat ugyanarra a területre. Harmadrészt pedig érdemes feljegyezni azt is, hogy mennyire voltak esetleg betegek a növények egy adott területen. Mindemellett ajánlott figyelembe venni a talaj minőségét is. Hiszen míg a cékla például jól érzi magát az agyagosabb talajban is, addig a gyökérszöszvények a kötöttebb talajban nehezebben tudnak lefelé hatolni a földben, ezáltal lassabban fejlődnek, gyakrabban ágaznak el, és úgyneve-

zett lábas répák, gyökerek teremnek – magyarázta, majd hozzátette: a vetésforgónak számtalan változata van. Ő maga a négyrotációs formát alkalmazza legszívesebben, amely szerint négy parcellára kell osztani a zöldséges kertet.

KÍMÉLŐK ÉS KIMERÍTŐK

Ajánlása alapján az első parcellába azon növények kerüljenek, melyek a talaj megővésében, megújításában játszanak fontos szerepet. Idetartozik például a facélia és a mustár, melyek révén azon a földterületen a következő évre egy pihentetett, jó magágy alakul ki.

A második parcellában a közepes fogyasztói igényű növények kapjanak helyet, amelyek még szintén talajkímélők, mint a sárgarépa, a

zeller, a petrezselyem, a cékla, a spenót és a hagymafélék.

A harmadik szektorba a talajkimerítő növényeket érdemes ültetni, amelyek fokozott intenzitással szippantják magukba a talaj víz- és tápanyagtartalmát. Ezen növények közé tartozik a paradicsom, a paprika, a padlizsán, az uborka, a tök és a burgonya.

A negyedik szektorban pedig a talajjavító növények kapjanak helyet, mint a borsó és a babfélék.

Nézetei szerint a gondos kertésznek felelősséget kell vállalnia a parcellákban zajló folyamatokról feljegyzéseket készíteni.

– A hüvelyesek nem rendelkeznek nagy gyökérrendszerrel, de megkötik a talaj nitrogéntartalmát. Éppen ezért a betakarítás után e talajjavító növények gyökerét nem ajánlott kihúzni, érdemes inkább egyszerűen lekaszálni, és a földben hagyni, hogy az azokon lévő nitrogénmegkötő baktériumgumók a talajban maradvá gazdagítassák annak nitrogéntartalmát – mondta, majd hozzátette, a kert szépségét, környezeti harmóniáját, ökológiai gazdagságát szegélynövények telepítésével segíthetjük.

– Ideális szegélynövény lehet például a csmegekukorica, a kapor, a csicsóka, valamint a gyógy- és fűszernövények. Ezekkel a kertet érdemes körülkeríteni, jómagam az ágyások körülkerítését nem szoktam javasolni. A gyommentes, szépen elkülönített, szellős, jól áttekinthető ágyásokat szeretem – közölte.

További izgalmas hírekért
látogasson el ide:

delmagyar.hu